

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument
te Merelbeke**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Merelbeke;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument WO I en WO II voor de gesneuvelden en burgerlijke slachtoffers van Merelbeke, gelegen te

Merelbeke (Merelbeke), Hundelgemsesteenweg z. nr. ;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer zonder, deel van openbaar domein, met uitzondering van het spiegelvormig omhaagd en afgeboord plantsoen, zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Expressieve bronzen beeldengroep, die een jonge overmoedige soldaat toont, sprekend van durf en met naast hem een wakende leeuw. De voet van de soldaat en de poot van de leeuw vertrappelen een dode arend, het symbool van de Duitse tegenstander.

Op de hoge arduinen sokkel is een bas-reliëf in brons aangebracht, met voorstelling van een dode opgeëiste met een schop in de hand. Hij wordt vastgehouden door een jonge man. Het voetstuk is langs beide zijden uitgebreid met twee muurtjes in arduin, waarop de namen van de slachtoffers staan. De beide uiteinden zijn versierd met een gebeitelde lauwerkrans en oorlogsjaartallen en worden bekroond met een in brons gegoten helm op een krans van rozen.

Deze voorstelling met heroïsche symboliek komt een aantal keer voor in het werk van de beeldhouwer Aloïs De Beule (gesigneerd), onder meer in de oorlogsmonumenten van Ruisbroeck-bij-Brussel, dat nu verdwenen is, te Bassevelde en Lede.

Representatief thematisch werk van de beeldhouwer Aloïs De Beule, die meer dan 20 oorlogsmonumenten realiseerde onder meer te Bassevelde, Doornik, Ertvelde, Gavere, Ieper, Sint-Amandsberg, Sint-Gillis Brussel, Zele.

Aloïs De Beule (1861-1935) volgde opleiding aan de Academie van Gent en werkte onder meer in het atelier van Mathias Zens. Hij richtte te Gent een eigen atelier op voor religieuze kunst. Belangrijke medewerkers waren beeldhouwers Oscar Sinea, Geo Verbanck, Louis Du Bar, Leo Sarteel, Modest Van Hecke, Achille Moortgat en Jules Vits. De Beule evolueerde van een hoofdzakelijke neogotische kunst naar monumentale realistische expressieve beeldhouwkunst.

Historische waarde:

Oorlogsgedenkteken WO I met op het memoriaal of de eremuur de namen van de helden en overleden weggevoerden van Merelbeke. Later aangevuld met de namen van gesneuvelden en van gestorven weerstanders uit WO II.

Sociaal-culturele waarde:

Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma.

Op het monument staat (recent aangebracht) een verwijzing naar het dramatische bombardement van de geallieerden van 10 mei 1944, waarbij 420 burgers van Merelbeke omkwamen.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS